

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

ESF projekts "Darba drošības normatīvo aktu praktiskās ieviešanas un uzraudzības pilnveidošana" (Nr.7.3.1.0/16/I/001)

Darba aizsardzības aktualitātes Latvijā. Darba aizsardzības prasību ievērošana praksē. Pieejamie informatīvie materiāli par GNNG.

Dace Jakimova
Darba drošības un vides veselības institūts,
Rīgas Stradiņa universitāte
2022.

SANĒM BEZMAKSAS KONSULTĀCIJU PAR DARBA VIDES RISKU, ĪPAŠI, BIOLOĢIŠKO RISKU (T.SK. COVID-19), MAZINĀŠANU UN PREVENCIJU

RAKSTOT UZ E-PASTA ADRESI:

konsultacija@stradavesels.lv

VAI ZVANOT UZ TĀLRUNI:

+ 371 29413885

Valsts darba inspekcija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

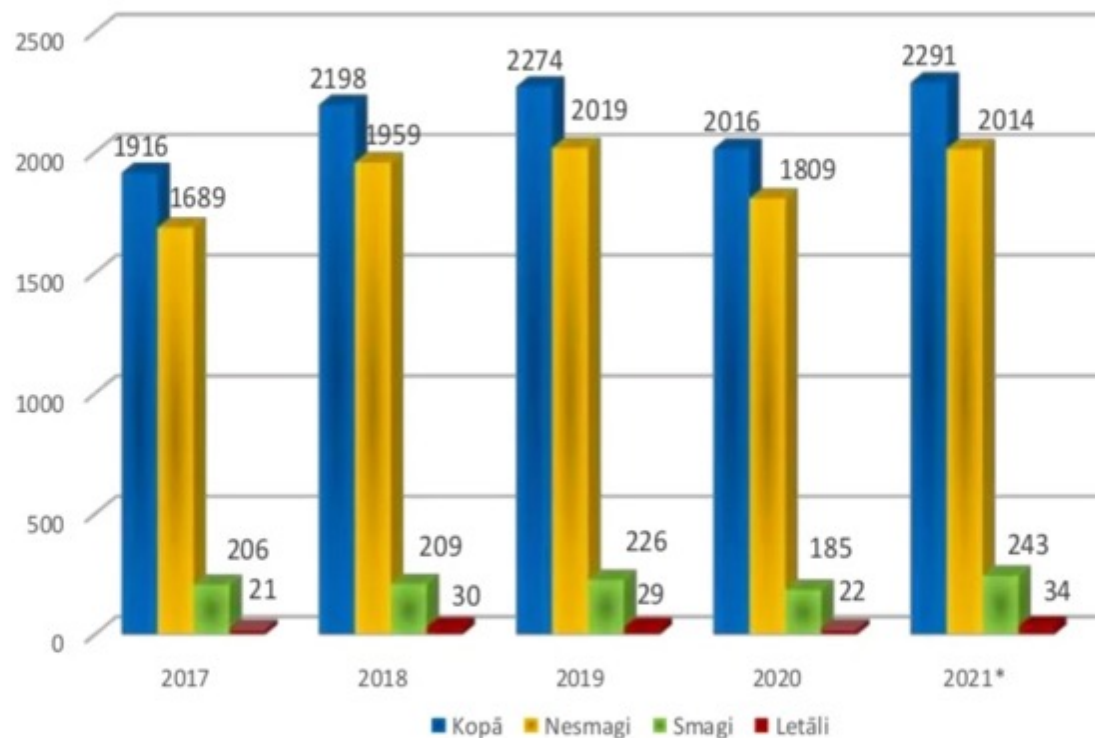
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Valsts darba
inspekcija

Izmeklēto nelaimes gadījumu darbā skaita dinamika (2017. gads – 2021. gads)

* Dati par 2021. gadu ir uzskatāmi par operatīvajiem datiem

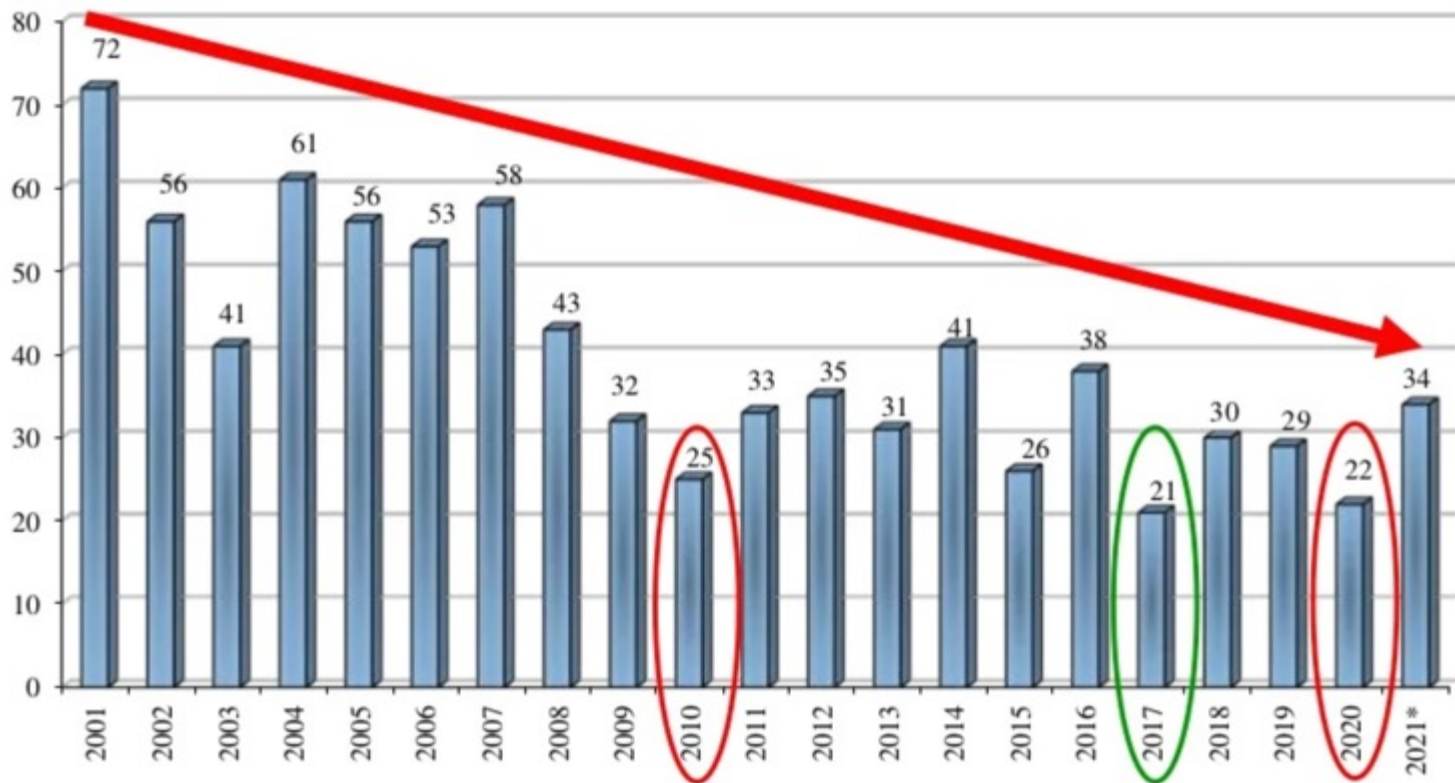
2021. gads ir ar pēdējos 5 gados lielāko smago un letālo NG skaitu, bet faktiski esam pirms pandēmijas līmenī.

avots: https://www.slideshare.net/Valsts_darba_inspekcija/aktual-situcija-darba-vid-nelaiemes-gadjumu-statistika-cloi-un-analze

Nelaiemes gadījumos darbā bojā gājušo skaita dinamika (2001.-2021.)

Valsts darba inspekcija

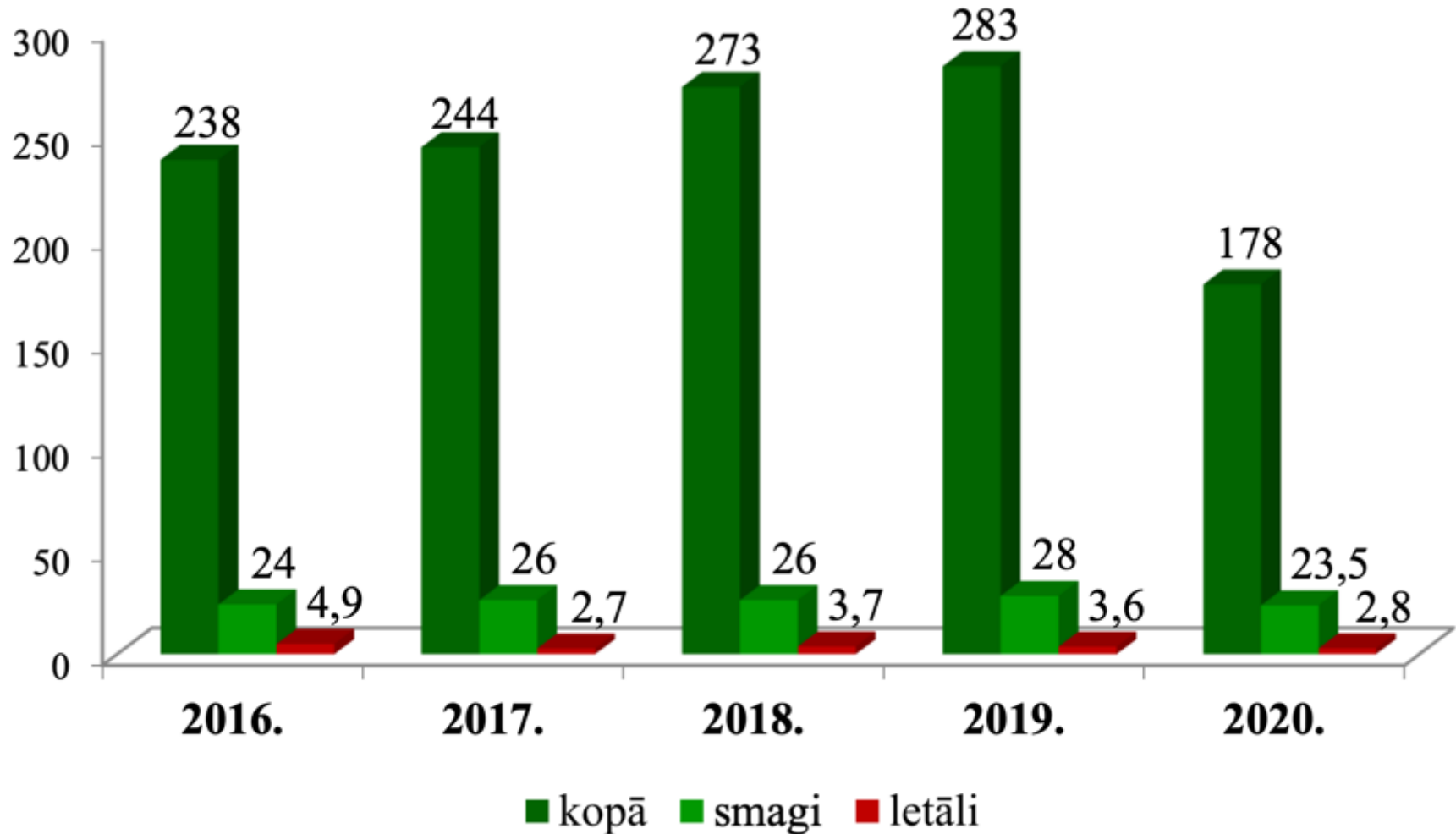

* Dati par 2021. gadu ir uzskatāmi par operatīvajiem datiem

Letālo NG skaits krīzes gados samazinās, bet pēc krīzes tam ir tendence pieaugt.

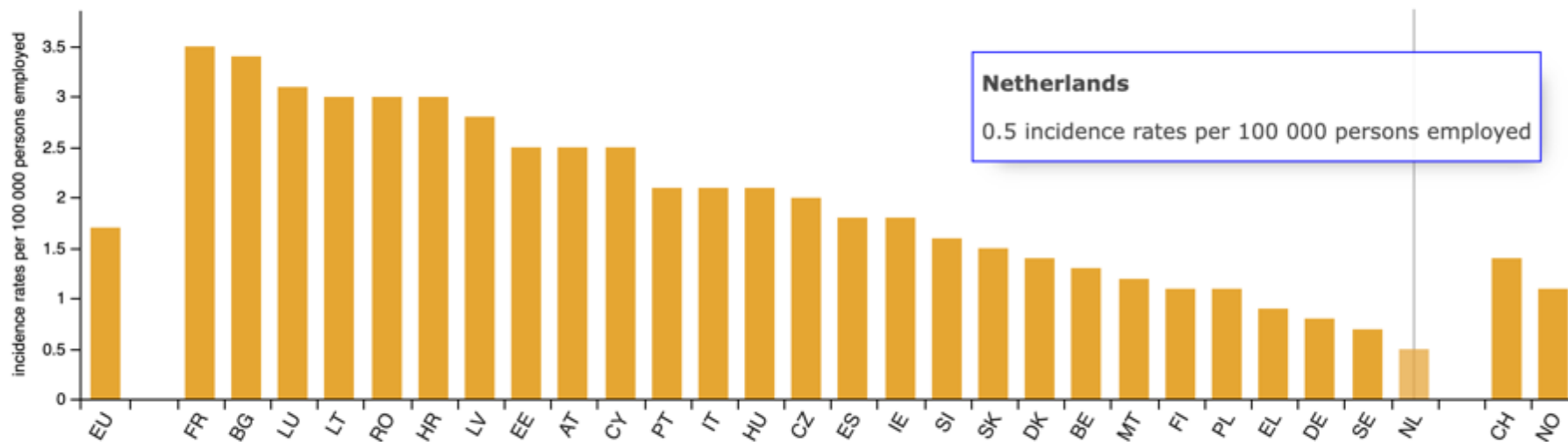
https://www.slideshare.net/Valsts_darba_inspekcija/ktul-situcija-darba-vid-nelaiemes-gadjumu-statistika-cloi-un-analze

Nelaimes gadījumos darbā cietušo skaita uz 100 000 nodarbinātajiem dinamika (2016.-2020.)

avots: VDI darbības pārskati.

Fatal accidents at work, 2019

Source: Eurostat (online data code: hsw_n2_02)

eurostat

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Accidents_at_work_statistics#Number_of_accidents

Nelaiemes gadījumu piemēri

Letālo NG piemēri

Vīrietis 62, būvnieks, gāja bojā, kad tika veikti ēkas celtniecības darbi.

Darbiniekam bija norunāts ierasties būvobjektā un sagaidīt darbu vadītāju, lai norunātu veicamos darbus, parakstītu darba līgumu un viņš tiktu instruēts darba aizsardzībā.

Darbinieks, nesagaidījis objektā darbu vadītāju, bez atļaujas uzsāka darbu.

Kāpjot no vai kāpjot augšā uz pārvietojamām sastatnēm, apmēram no 2 m augstuma viņš nokrita.

Tika izsaukta neatliekamā medicīniskā palīdzība, kas aizveda cietušo uz slimnīcu, kur viņš mira.

Letālo NG piemēri

Vīrietis, 49, palīgstrādnieks objektā strādāja pirmo dienu.

Tajā dienā viņam bija jāuzstāda lūkas un dūmu lūkas uz jumta. Darbs tika veikts uz lēzena jumta 18 metru augstumā no zemes.

Palīgstrādnieks pārvietojās pa jumtu un skatījās atpakaļ, tādēļ neievēroja, ka viņam priekšā atrodas jumta atvērums un izkrita tam cauri uz starpstāvu pārseguma betona grīdas, kas atradās 8 metrus zemāk.

Bojā gājušajam galvā bija ķivere un mugurā bija uzvilкта drošības sistēma, kuru viņš nebija piestiprinājis pie stiprinājumiem, kas izvietoti uz jumta.

Letālo NG piemēri

Vīrietis, 24, kravas automobiļa vadītājs gāja bojā nelaiemes gadījumā, kas notika, izkraujot šķeldas kravu.

Autovadītājs atradās pie automašīnas VOLVO kravas kastes un kontrolēja birstošās kravas kustību, kad pēkšņi konstatēja, ka kravas automašīna sāka ripot uz priekšu uz priekšā stāvošiem konteineriem.

Lai nenotiktu sadursme, autovadītājs skrēja uz mašīnas kabīni, lai to apturētu, bet nepaspēja iekāpt mašīnā un tika saspīests starp mašīnas durvīm un konteineru.

Letālo NG piemēri

Vīrietis, 24, inženiertehnisko būvju remontstrādnieks gāja bojā lietus ūdens kanalizācijas maģistrālā cauruļvada būvdarbu laikā.

Darbi tika veikti jau vairākas dienas, būvbedres dziļums visas iepriekšējās dienās, kā arī nelaiemes gadījuma dienā bija 5,90 m līdz 7 m, platums no 4,50 m līdz 5 m.

Būvbedres sienu nostiprināšanai tika lietoti divi vairogu komplekti (augstums 2,45 m, platums 1,5 m), kurus izvietoja vienā līmenī vienu aiz otra. Papildus vairogu komplekti objektā nebija pieejami.

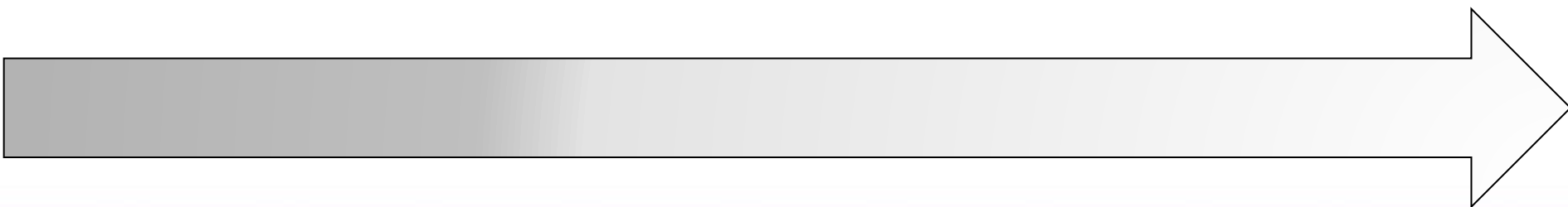
Iekāpšanai būvbedrē un izkāpšanai no tās, tika izmantotas divas pārvietojamās kāpnes (garums 2 m un 4 m).

Divi darbinieki atradās būvbedrē vairoga iekšpusē, kad sākās būvbedres grunts sienas nogrūvums, apberot abus būvbedrē esošus darbiniekus.

Notikušo redzēja cits kolēģis un nekavējoties piesteidzās notikuma vietai - tur kur pēdējo reizi redzēja cietušo, kurš pirms negadījuma bija vistuvāk nogrūvuma sākuma vietai un, sadzirdot cietušā kliegzienu, sāka viņa atbrīvošanas pasākumus.

Nelaiemes gadījumā viens darbinieks guva smagus veselības traucējumus, savukārt otrs darbinieks gāja bojā.

Darba aizsardzības prasību ievērošana praksē

Darba vide Latvijā

Kāda ir vidējā situācija valstī darba aizsardzības jomā?

Raksturojošais vārds –
šķēres...

Piemērs - būvniecībā...

Piemērs - birojā...

Kāda ir vidējā situācija valstī darba aizsardzības jomā?

**Daudz bīstamu situāciju...
un sliktas (arī formālas)
prakses**

Motivācija drošai un veselīgai uzvedībai?

Kāda ir vidējā situācija valstī darba aizsardzības jomā?

Un arī daudz pozitīvu piemēru...

Drošība sākas ar Tevi!

Ienākot uzņēmuma centrālajā biroja ēkā, katram darbiniekam un apmeklētājam ir iespēja “sasveicināties” ar personu, kura ir atbildīga par darba drošību

Coca-Cola Hellenic Latvia

SCHWENK Latvija

July 29 at 10:55 AM · 🌐

Kādam našķi, kāds dzēriens vai kafija, mums – individuālās aizsardzības līdzekļi.

[#drošība](#) [#misijanulle](#)

SCHWENK Latvija

August 27, 2019 · 🌐

CSDD pārvietojamā stacija Brocēnos. CSDD darbinieki pārbaudīja kopumā 88 transporta vienības, kuras veic SCHWENK Latvija pārvadājumus.

Groglass

July 9 · 🌐

Kā optimizēt darba vietu tā, lai ķermenis justos labi?

Šodien pie mums viesojās Steelcase vadītājs Kaspars Bērziņš ar interaktīvu lekciju par atjaunoto Steelcase krēslu ergonomisku lietošanu.

Plašāka informācija par produktiem atrodama @workspaceriga

■ <https://www.facebook.com/GroglassLatvija/videos/1303151063213263>

Groglass

3h · 🌐

Darba drošība ir viennozīmīgi svarīga. Bet tas nav viss - mēs rūpējamies, lai darba vietā katrs darbinieks justos arī ērti un komfortabli. Tāpēc nodrošinām mūsu darbiniekiem ērtu, drošu un darbam piemērotu apģērbu. Turklāt, mūsu darbiniekiem nav jādomā par apģērba mazgāšanu - to nodrošinām mēs, sadarbībā ar apģērba tīrīšanas kompāniju. Groglass darba aizsardzības speciāliste Mairita Bērziņa saka, ka mūsu nodrošinātie individuālie aizsardzības līdzekļi ir starp labākajiem tirg... **See More**

Papildu tam apģērba detaļas aizsargā ķermeņa daļas

■ <https://www.facebook.com/GroglassLatvija/videos/3165600750160918>

Groglass

March 5 · 🌐

Vai te ir kāds StarTrek fans? (Dažus noteikti varam atrast mūsu tehnoloģiskās attīstības nodaļā! 😊) Vai atceries visas tās krāsainās lampiņas un gaismiņas filmā - un mēs domājam, ka tāda būs mūsu nākotne... Tālu jau neesam! Apskati mūsu skaņas "luksoforu" - tas signalizē, kad skaņas sliekšnis ir sasniegts tik augsts, ka nepieciešams uzlikt skaņu slāpējošās austiņas. Tā mūsu kolēģu ikdiena kļūst ne tikai drošāka, bet arī praktiskāka un interesantāka!

■ <https://www.facebook.com/GroglassLatvija/videos/256650451999663>

Vadītājs - piemērs saviem darbiniekiem!

Uzņēmumu atziņas no labas
prakses balvas konkursa
"Zelta ķivere"

2012

*Nepieciešama patiesa darba devēju
vēlme sadarboties ar darbiniekiem
un gatavība veltīt savu laiku un
resursus!*

*Uzņēmumam ir jābūt gatavam ar darbiem
pierādīt, ka darbinieki ir tā svarīgākā
vērtība, kā arī jābūt gatavam investēt
līdzekļus, lai to sasniegtu!*

2014

2015

*Drošība un veselība darbā
sākas ar vadītāju!*

Darbinieki ir vērtība!

Uzņēmumu atziņas no labas
prakses balvas konkursa
"Zelta ķivere"

 2007 *Darbinieku spējām un talantiem
nav robežu. Izmantojiet tos!*
*Tas ir tikai saprātīgi un atbildīgi kopīgiem
spēkiem darba vidi padarīt drošāku un pašiem
patīkamāku.*

*Mūsu mērķis - entuziasma pilni darbinieki
gan darbā, gan sadzīvē.*

*Neefektīvi un nemotivēti darbinieki
nespēj veikt savus darba pienākumus tā,
lai tiktu sasniegti biznesa mērķi!* **2014**

 2015 *Visas lielās lietas sākās no
mazām - no mums pašiem!*

*Dodiet cilvēkiem kaut ko no tā, ko viņi patiešām
vēlas, un viņi sniegs jums pretī patiesu ieguldījumu!*

*Individuāla pieeja izkustina pat
visskeptiskākos darbiniekus!* **2016**

SCHWENK Latvija

October 8, 2019 · 🌐

Mūsu misija ir nulle ciešanu – lai katrs atgriežas mājās sveiks un vesels. Nemitīgi strādājam, lai veselības un drošības kultūru iedzīvinātu ne tikai darba vidē, bet arī ārpus tās. Lai tā ir ne tikai uzņēmuma vērtība drošai darbībai, bet katra individuālā vērtība drošai dzīvei!

Mūsu nemainīga prioritāte ir veselība un drošība, lai katrs darbinieks sveiks un vesels atgrieztos mājās pie savas ģimenes. Lai to sasniegtu, mums jāveicina izpratne par veselību un drošību kā personīgu vērtību, un tieši tādēļ esam uzsākuši apmācību programmu Misija Nulle. Ievērojot stingrus piesardzības pasākumus – darbinieku testēšanu, FFP2 masku valkāšanu, gaisa attīrīšanu un telpas vēdināšanu visas dienas garumā, mācības uzsāka pirmā darbinieku grupa. Mūsu mērķis ir nodrošināt mācības teju 650 uzņēmuma un apakšuzņēmēju darbiniekiem. DOMĀ un pieņem lēmumus atbildīgi, izvērtējot sekas, DARI un rīkojies atbildīgi, lai DZĪVOTU ilgi un baudītu sava darba augļus.

[#schwenk](#) [#MisijaNulle](#) [#MissionZero](#) [#VeselībaUnDrošība](#)

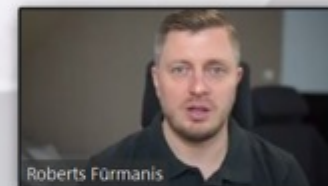

SCHWENK Latvija

17h · 🌐

Misija nulle ir mūsu mērķis ik dienas un mēs novērtējam katru dienu, kas uzņēmumā aizvadīta droši! Prast atpazīt dzīvībai bīstamas situācijas un zināt, kā sniegt pirmo palīdzību, ir dzīvības vērtā. Šodien 70 uzņēmuma darbinieki piedalījās anestziologa, reanimatologa Roberta Fūrmaņa tiešsaistes lekcijā, lai nostiprinātu zināšanas par pirmās palīdzības sniegšanu un varētu uzdot sev interesējošos jautājumus. Paldies lekcijas vadītājam par trīs vērtīgām un izziņas bagātām stundām un kolēģiem par aktivitāti!

Roberts Fūrmanis

Pirmā palīdzība

dažādās dzīvībai bīstamās situācijās

Roberts Fūrmanis
anestziologs, reanimatologs

Linda Sedlere

March 25, 2020 · 3

♥ mēs kopā, kaut arī fiziski distancēti, kļūstam spēcīgāki ik dienas.
[SCHWENK Latvija](#) darbinieki un viņu ģimenes var!

SCHWENK Latvija

March 25, 2020 · 3

Atbildība, sadarbība, veselība un drošība – vērtības, kas raksturo mūsu darbu arī šajā izaicinājumu laikā. Paldies visiem SCHWENK Latvija darbiniekiem, kas šīs vērtības iedzīvina dienu no dienas un pielāgojas jaunajiem apstākļiem. Esam mainījuši ikdienu un strādājam ļoti stingros apstākļos, lai mūsu cilvēki būtu drošībā, bet klienti saņemtu augstvērtīgus būvmateriālus. Ar atbildību un rūpēm pret sevi un citiem. Esam droši!

SCHWENK Latvija

January 11 at 12:50 PM · 🌐

Starptautiskajā Paldies dienā sakām paldies saviem darbiniekiem par to, ka ik dienas veicat savu darbu droši, lai ikviens varētu atgriezties mājās pie ģimenes sveiks un vesels!

Paldies klientiem par uzticību mūsu ražotajiem produktiem!

Paldies sadarbības partneriem par iespēju īstenot visas labās un nozīmīgās lietas, ko esam paveikuši kopā!

[#schwenk](#) [#paldies](#)

PALDIES!

Latvijas Finieris

3h · 🌐

Šogad "Latvijas Finierim" apirt 30 gadi.

Lai atzīmētu apaļo jubileju, gada garumā kolektīvā bijām iepļānojuši dažādas ar uzņēmuma vērtībām saistītas aktivitātes. Vairākas no tām šobrīd uz laiku esam apturējuši. Bet akcija "Pasaki paldies kolēģim" turpinās. Tās laikā uzņēmuma darbinieki gan birojos, gan rūpnīcās tiek aicināti novērtēt kolēģus, pasakot viens otram paldies. Tādā veidā šajā grūtajā laikā palīdzam stiprināt mūsu komandas vienotību un raisīt pozitīvas emocijas.

Stockmann Riga

9 m · 🌐

Mūsu darbinieki ir mūsu vērtība!

👍 3

👍 Like

💬 Comment

➦ Share

STOCKMANN DARBINIEKI 2021

Gandarījumu rada:

16% *klientu pozitīvās
atsauksmes*

28% *lieliskais
kolektīvs*

Informatīvie materiāli – www.stradavesels.lv

The screenshot shows the homepage of the website **STRĀDĀ VESELS**. At the top center is a circular logo with a white knot-like symbol on a dark wood-textured background. Below the logo, the text "STRĀDĀ VESELS" is displayed in a bold, sans-serif font. A horizontal navigation bar contains the following menu items: JAUNUMI, EKSPERTI & PADOMI, MATERIĀLI, KALENDĀRS, KALKULATORI, LINEĀLS, and RISKĀ SPĒLE.

The main content area features a large banner with a microscopic image of COVID-19 particles. The banner text reads: "AKTUALITĀTES PAR COVID-19" and "Informācija tiek regulāri papildināta". A "Lasīt vairāk »" button is located at the bottom right of the banner.

Below the banner, there are two columns of content:

- Jaunumi**: A section titled "Koronavīrusa slimība. ES norādījumi par drošu atgriešanos darbavietā". Below the title, it says "Informācija pieejama angļu valodā" and a "Lasīt vairāk" button.
- Par "Strādā vesels"**: A section with the text "20,7% darbinieku Latvijā ir darba vides izraisīti veselības traucējumi. Mājas lapa "Strādā vesels!" izveidota, lai paaugstinātu nodarbināto un darba devēju izpratni par darba aizsardzību." and a "Lasīt vairāk" button.

On the right side of the page, there is a search bar with the placeholder text "Meklēt..." and a magnifying glass icon. Below the search bar are social media icons for Twitter, YouTube, and Facebook, with the text "Strādā vesels sociālajos tīklos:". Below the social media icons is a section titled "StrādāVesels.lv jautā" with a question mark icon. The text asks "Kādā formātā Tu gribētu saņemt semināru materiālus?". There are five radio button options: "Papīra formātā semināra sākumā", "PDF formātā dienu pirms semināra, saņemot e-pastā", "PDF formātā dienu pirms semināra, lejupielādējot to no www.stradavesels.lv", "PDF formātā, e-pastā pēc semināra", and "Nezinu, nav viedokļa". At the bottom of this section is a "Balsot" button.

JAUNUMI

EKSPERTI & PADOMI

MATERIĀLI

KALENĀRS

KALKULATORI

LINEĀLS

RISKA SPĒLE

✕ Filtrēt

Meklēt...

Riska faktori

- COVID-19
- Apgaismojums
- Azbests
- Balss pārslodze
- Bioloģiskie riski
- Darbs augstumā
- Darbs ar datoru
- Elektromagnētiskie lauki
- Elektrība
- Ergonomiskie riski
- Jonizējošais starojums
- Kancerogēni
- Ķīmiskās vielas un putekļi
- Mikroklimats
- Optiskais starojums
- Paslīdēšana, pakļūšana, aizķeršanās
- Psihoemocionālie riska faktori
- Reproductīvās veselības riski
- Sprādzienbīstamība
- Traumatiska riska faktori
- Troksnis
- Ugunsdrošība
- Vibrācija

Nozares

- Apsardze
- Biroja darbs
- Būvniecība
- Darbs laboratorijā
- Enerģijas ražošana
- HORECA
- Iejuves rūpniecība un karjeri
- Izglītības iestādes
- Lauksaimniecība
- Kokapstrāde un mēbeļu ražošana
- Ķīmiskā rūpniecība
- Metālapstrāde
- Mežizstrāde
- Pārtikas un dzērienu ražošana
- Poligrāfija un papīra ražošana
- Skaistumkopšana
- Tekstilizstrādājumu ražošana
- Transports un loģistika
- Tirdzniecība
- Ūdens, atkritumu saimniecība, uzkopšanas darbi
- Veselības aprūpe
- Zvejniecība

Tēmas

- Apmācība
- Arodslimības
- Atkarības darba vidē
- Attālinātais darbs
- Bērni un jaunieši
- Darba attiecības
- Darba aizsardzības sistēma
- Darba aprikojums un bīstamās iekārtas
- Darbinieki ar īpašām vajadzībām
- Darbinieku iesaiste
- Darba vides iekšējā uzraudzība
- Drošības zīmes
- Ekonomika
- E-pakalpojumi
- ESF projekts
- Hroniskas slimības un darbs
- Indikatori
- Individuālie aizsardzības līdzekļi
- Jaunie vecāki
- Labas prakses piemērs
- Mazie uzņēmumi
- Mīts
- Nelaiemes gadījumi
- Nosūtītie darbinieki (postings)
- Obligātās veselības pārbaudes
- Pašnodarbinātie
- Padomi par iepirkumiem un apakšuzņēmējiem
- Pētījums

semināru materiālus?

- Papīra formātā semināra sākumā
- PDF formātā dienu pirms semināra, saņemot e-pastā
- PDF formātā dienu pirms semināra, lejupielādējot to no www.stradavesels.lv
- PDF formātā, e-pastā pēc semināra
- Nezinu, nav viedokļa

Balsot

⚡ Riska spēle

**NELAIMES GADĪJUMU RISKU
SAMAZINĀŠANA DARBA VIETĀS JEB
KĀPĒC DARBA VIETĀS
NOTIEK NELAIMES GADĪJUMI?**

SEKAS, KAS VAR RASTIES, JA NODARBINĀTAIS NEIEVĒRO DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS

NELAIMES GADĪJUMU IZMEKLĒŠANAS UN REĢISTRĀCIJAS KĀRTĪBA

Negaidi NELAIMES GADĪJUMU!

Katru gadu Latvijā notiek daudzi tūkstoši nelaimes gadījumu,
kas nereti beidzas ar smagām sekām vai pat cietušā nāvi!

Daudzi no šiem nelaimes gadījumiem varēja nenotikt...

NEKLUSĒ –

šādās situācijās var ciest Tavi kolēģi vai Tu pats!

Rūpējies par kolēģiem un sevi – ziņo darba vadītājam vai darba aizsardzības speciālistam, ja redzi bīstamu darba vietu!

Tātad?

Drošība un veselība sākas ar mums
pašiem....

Nākamā

Paardodu sav laik paštasiitu pļaumašīnu ar kuru var ļoti labi uzsākt iekopt zālāju. Pārdodu metālūžņu cenā . Motors ir zemapgriezienu. Ir ieslēkšanas drošības autumāts .viss straadaa viss notiek.

efgaa @efgaa · Aug 2

Mana šī rīta varone ir mamma, kura savam piecgadniekam par remontdarbiem Ģertrūdes ielā un ķiverēm galvā teica: "Zini, ir tāda lieta kā darba drošība. Ja to ievēro, tad problēmu nebūs." Žetons mammai! 👍❤️